

# Laboratorium 11

## Optymalizacja

Mateusz Król

15/06/2024 r.

### Zadanie 1.

Wyznacz punkty krytyczne każdej z poniższych funkcji. Scharakteryzuj każdy znaleziony punkt jako minimum, maksimum lub punkt siodłowy. Dla każdej funkcji zbadaj, czy posiada minimum globalne lub maksimum globalne na zbiorze  $\mathbb{R}$ .

$$f_1(x, y) = x^2 - 4xy + y^2$$

$$f_2(x, y) = x^4 - 4xy + y^4$$

$$f_3(x, y) = 2x^3 - 3x^2 - 6xy(x - y - 1)$$

$$f_4(x, y) = (x - y)^4 + x^2 - y^2 - 2x + 2y + 1$$

Dla funkcji  $f_1$ :

$$\frac{\partial f_1}{\partial x} = 2x - 4y = 0$$

$$\frac{\partial f_1}{\partial y} = -4x + 2y = 0$$

Punkty krytyczne:

$$(x, y) = (0, 0)$$

Macierz Hessego:

$$H = \begin{bmatrix} 2 & -4 \\ -4 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\det(H) = -12 < 0$$

Punkt  $(0, 0)$  jest punktem siodłowym.

Dla funkcji  $f_2$ :

$$\frac{\partial f_2}{\partial x} = 4x^3 - 4y = 0$$

$$\frac{\partial f_2}{\partial y} = -4x + 4y^3 = 0$$

Punkty krytyczne:

$$(x, y) = (0, 0), (1, 1), (-1, -1)$$

Macierz Hessego:

$$H = \begin{bmatrix} 12x^2 & -4 \\ -4 & 12y^2 \end{bmatrix}$$

$$\det(H(0, 0)) = -16 < 0$$

Punkt  $(0, 0)$  jest punktem siodłowym.

$$\det(H(1, 1)) = 128 > 0$$

$$\frac{\partial^2 f_1}{\partial x^2}(1, 1) = 12 > 0$$

Punkt  $(1, 1)$  jest minimum lokalnym.

$$\det(H(-1, -1)) = 128 > 0$$

$$\frac{\partial^2 f_1}{\partial x^2}(-1, -1) = 12 > 0$$

Punkt  $(-1, -1)$  jest minimum lokalnym.

Dla funkcji  $f_3$ :

$$\frac{\partial f_3}{\partial x} = 6x^2 - 6x - 12xy + 6y^2 + 6y = 0$$

$$\frac{\partial f_3}{\partial y} = -6x^2 + 6xy + 6x = 0$$

Punkty krytyczne:

$$(x, y) = (0, 0), (t, t - 1), t \in \mathbb{R}$$

Macierz Hessego:

$$H = \begin{bmatrix} 12x - 6 - 12y & -12x + 12y + 6 \\ -12x + 12y + 6 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\det(H(0, 0)) = -36 < 0$$

Punkt  $(0, 0)$  jest punktem siodłowym.

$$\det(H(t, t - 1)) = -36 < 0$$

Punkty  $(t, t - 1)$ ,  $t \in \mathbb{R}$  są punktami siodłowymi.

Dla funkcji  $f_4$ :

$$\frac{\partial f_4}{\partial x} = 4(x - y)^3 + 2x - 2 = 0$$

$$\frac{\partial f_4}{\partial y} = -4(x-y)^3 - 2y + 2 = 0$$

Punkty krytyczne:

$$(x, y) = (1, 1)$$

Macierz Hessego:

$$H = \begin{bmatrix} -12(x-y)^2 + 2 & -12(x-y)^2 \\ -12(x-y)^2 & 12(x-y)^2 - 2 \end{bmatrix}$$

$$\det(H(1, 1)) = -4 < 0$$

Punkt  $(1, 1)$  jest punktem siodłowym.

## Zadanie 2.

Należy wyznaczyć najkrótszą ścieżkę robota pomiędzy dwoma punktami  $x^{(0)}$  i  $x^{(n)}$ .

Problemem są przeszkody usytuowane na trasie robota, których należy unikać.

Zadanie polega na minimalizacji funkcja kosztu, która sprowadza problem nieliniowej optymalizacji z ograniczeniami do problemu nieograniczonej optymalizacji.

Algorytm największego spadku z przeszukiwaniem liniowym (ang. *Gradient Descent with Line Search*) iteracyjnie znajduje minimum funkcji celu poprzez poruszanie się w kierunku przeciwnym do obliczonego na podstawie gradientu funkcji. Do przeszukiwania liniowego wykorzystuję metodę złotego podziału (ang. *Golden Section Search*), która znajduje optymalny krok  $\alpha$  wzdłuż kierunku gradientu.

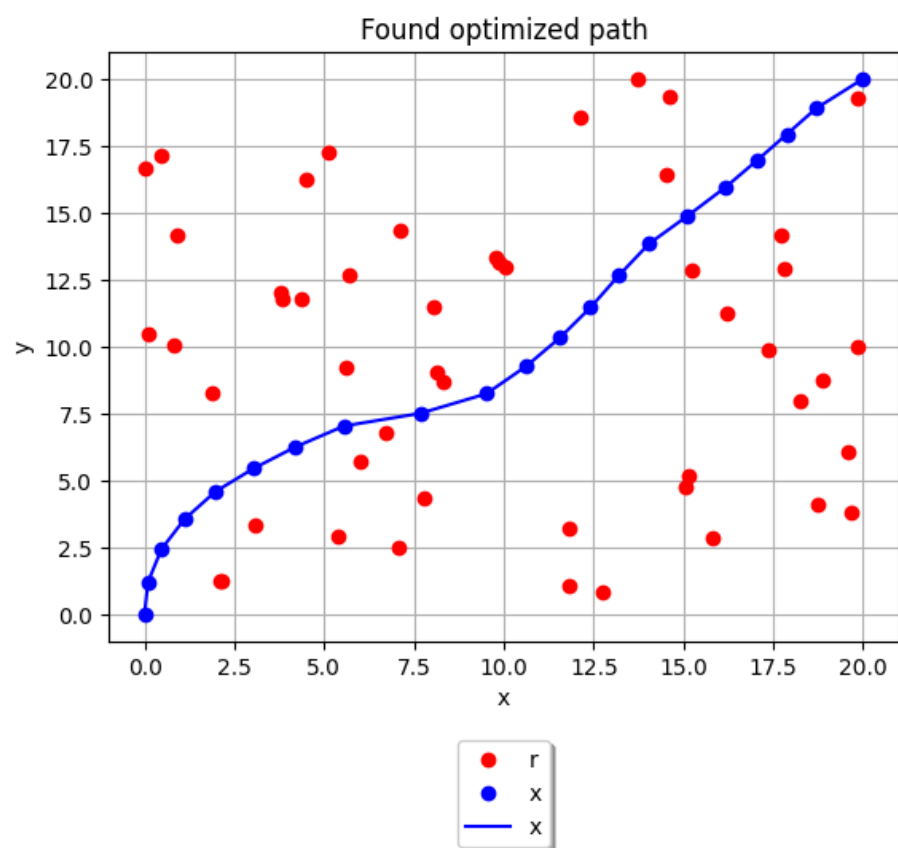
Kroki algorytmu:

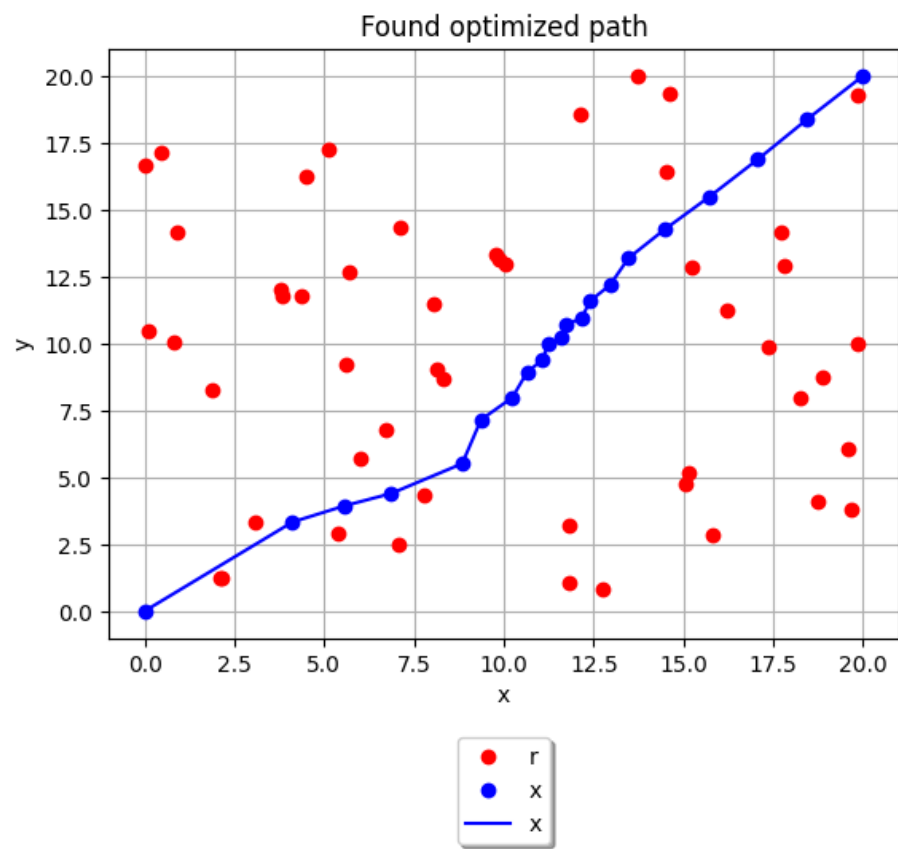
- punkty początkowe:  $x$
- przedział poszukiwań dla  $\alpha$
- iteracyjnie: obliczenie gradientu, znalezienie optymalnego  $\alpha$  dla funkcji  $F(x_k - \alpha \cdot \text{grad}(F(x_k)))$ , aktualizacja  $x_{k+1} = x_k - \alpha \cdot \text{grad}(F(x_k))$

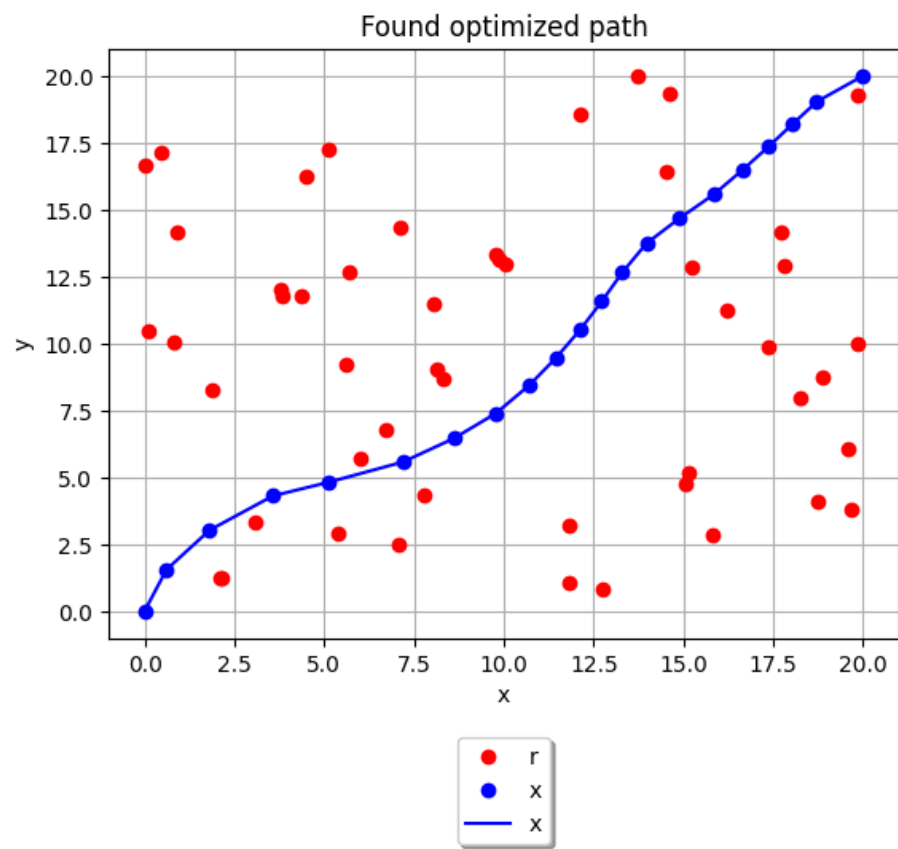
Pięćrotnie wylosowałem początkowe wartości  $x$  z rozkładu jednostajnego z przedziału  $(0; 20)$ .

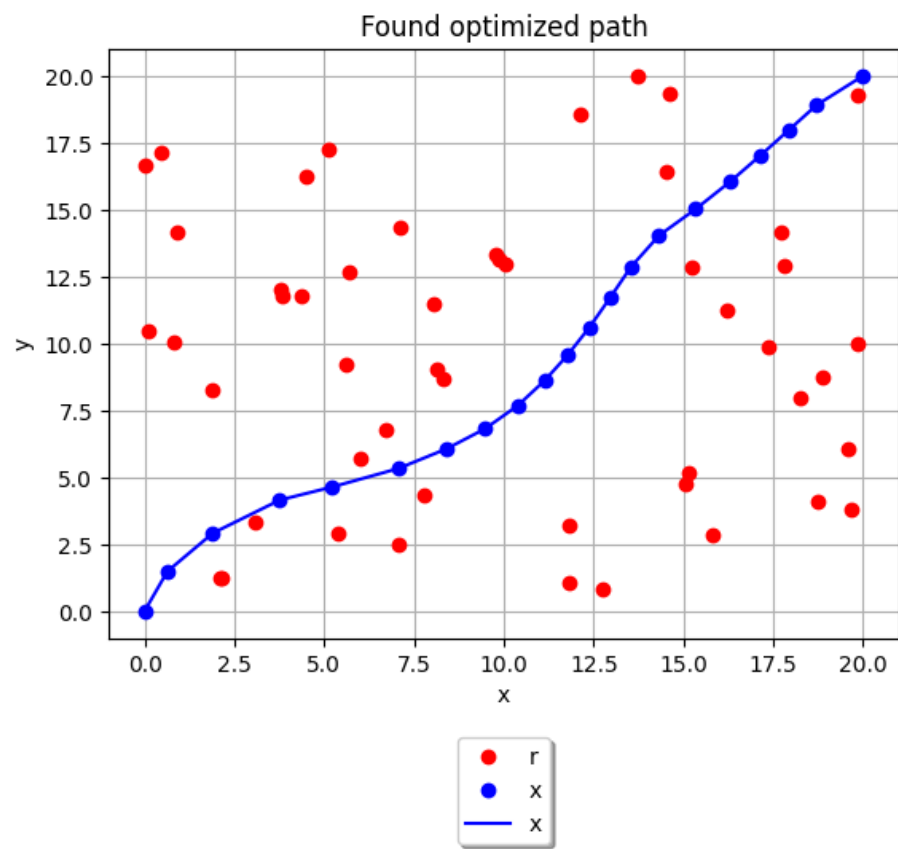
Poniżej znajdują się wykresy odpowiadające końcowym wartościom  $x$ , czyli

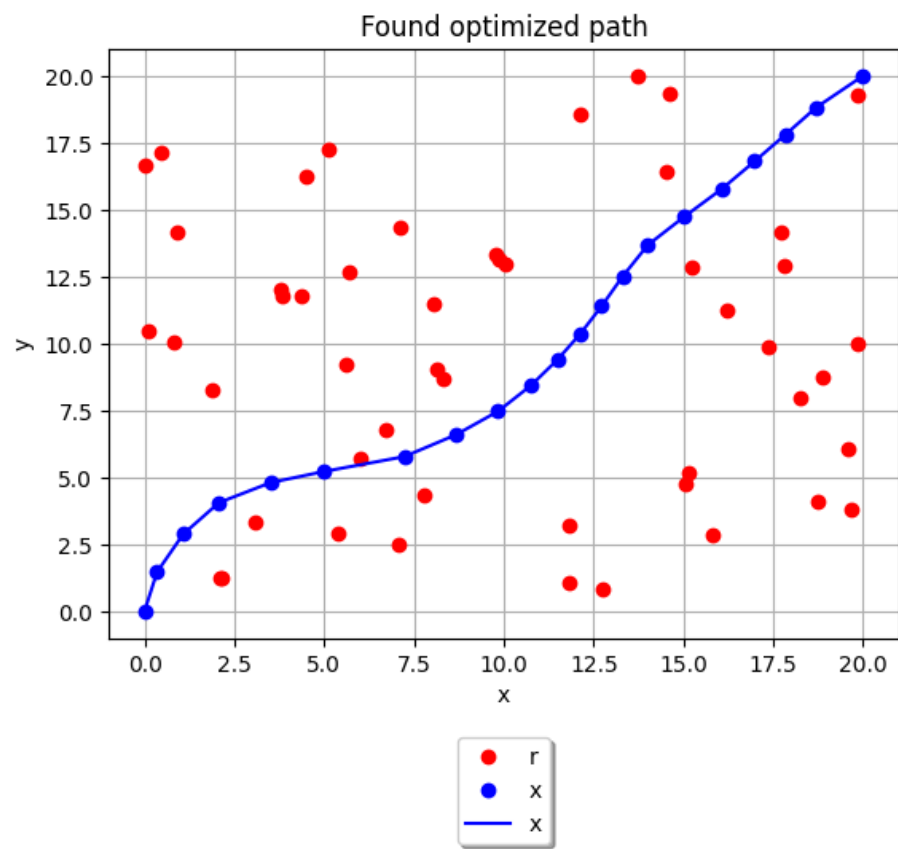
ścieżce wybranej przez robota:





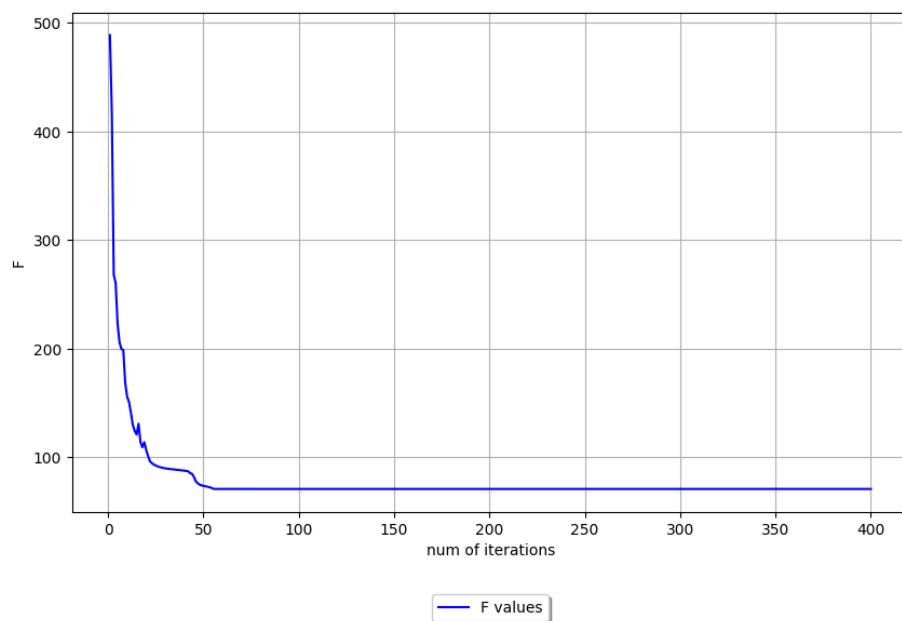








Poniżej znajduje się wykres wartości funkcji kosztu  $F$  w zależności od dotychczasowej liczby iteracji:



Wartości funkcji  $F$  bardzo szybko maleją, wydają się zbiegać do wartości  $\approx 70.78$ .